

Danmarks Apotekerforening

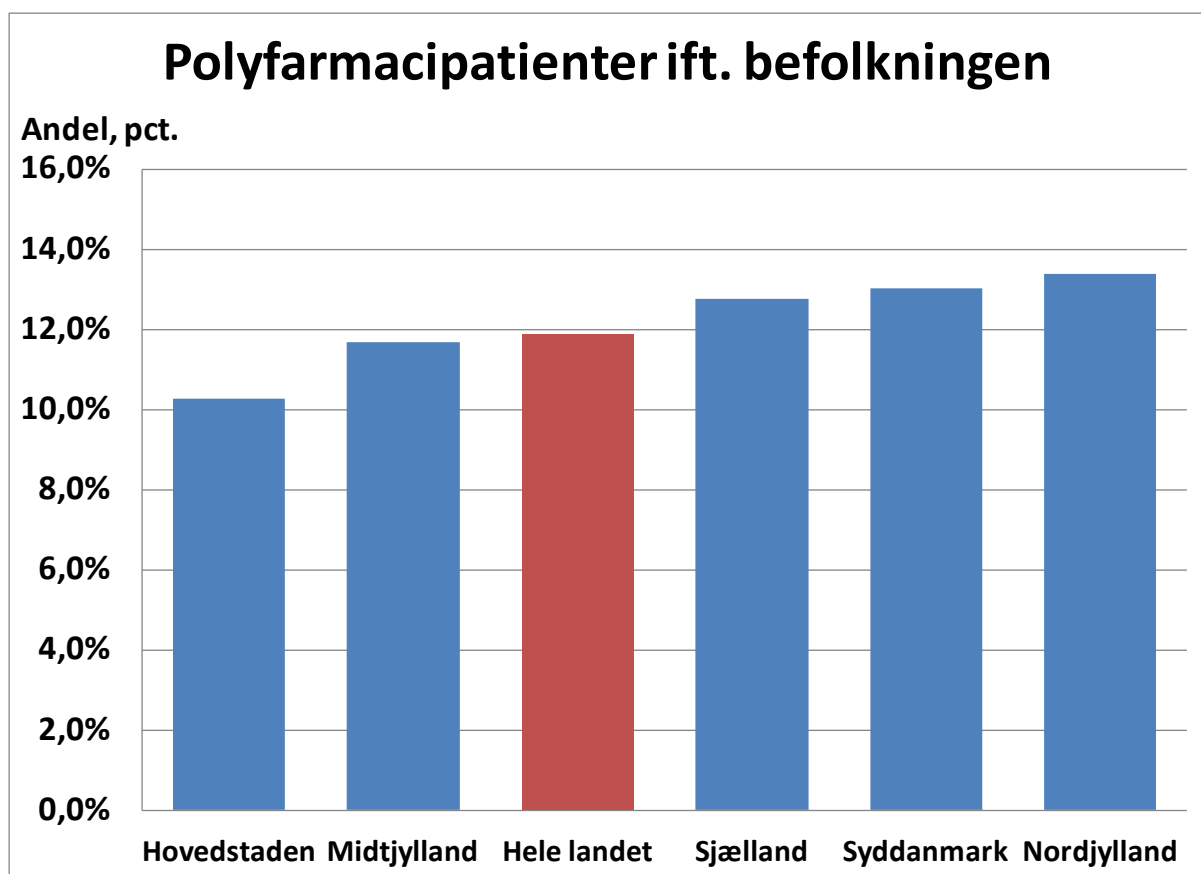
Analyse

3. april 2013

Nordjyder bruger oftest flere slags medicin

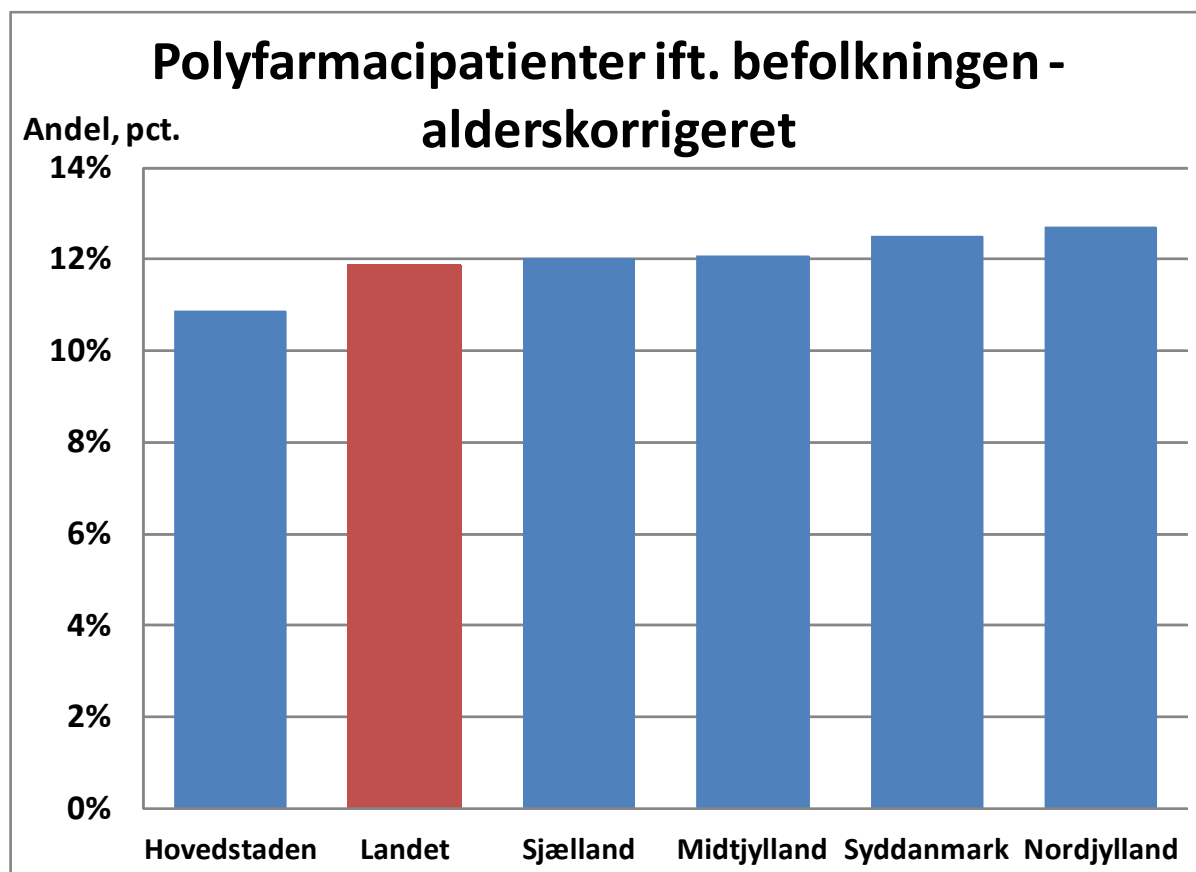
Andelen af borgere, der tager 6 eller flere forskellige slags medicin - såkaldte polyfarmacipatienter - er størst i Region Nordjylland og mindst i Region Hovedstaden. På grund af regionernes befolkningstal bor der dog flest polyfarmacipatienter i Hovedstaden sammenlignet med landets øvrige regioner. Der er cirka 170.000 polyfarmacipatienter i Region Hovedstaden, mens der er cirka 80.000 polyfarmacipatienter i Region Nordjylland. Region Hovedstaden har flest polyfarmacipatienter inden for næsten alle folkesygdomme. Der er dog flere polyfarmacipatienter i Region Syddanmark og Region Midtjylland, der tager medicin mod knogleskørhed.

Antallet af personer, der bruger over 5 lægemidler (6 eller flere lægemidler) i løbet af et halvt år, er med 170.000 personer højest i Region Hovedstaden. Imidlertid er det fordi, der bor relativt mange mennesker i region hovedstaden, for måler man i forhold til befolkningens størrelse udgør antallet af polyfarmacipatienter omkring 10 procent i region hovedstaden, og det ligger under landsgennemsnittet på cirka 12 procent.

Selv når der korrigeres for, at aldersfordelingen i de enkelte regioner er forskellig, er andelen af borgere, der bruger over 5 lægemidler størst i Region Nordjylland og mindst i Region Hovedstaden.

Andelen af polyfarmacipatienter i region Midtjylland ændrer sig til derimod fra at ligge under landsgennemsnittet til at ligge over landsgennemsnittet, når der korrigeres for aldersforskelle. Hele Jylland ligger således med højere andele af borgere, der bruger over 5 lægemidler, end hvad man skulle forvente ud fra landsgennemsnittet og aldersfordelingen i Jylland.

Det er særligt indenfor hjerte- og karsygdomme, at der er mange polyfarmacipatienter i region Hovedstaden, hvor knap 140.000 borgere tager medicin mod hjerte- og karsygdomme. Det gælder dog i alle regioner, at flest polyfarmacipatienter bruger medicin mod hjerte- og karsygdomme. Hjerte- og karsygdomme er da også den folkesygdom, som flest personer tager medicin mod, og samlet set tager omkring 550.000 polyfarmacipatienter medicin mod hjerte- og karsygdomme.

Regionalfordeling af polyfarmacipatienter indenfor folkesygdomsgrupper, 1000 personer

Antal polyfarmacipatienter, 1.000 personer	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
Medicin mod hjerte- og karsygdomme	137	119	65	84	128
Medicin mod psykiske lidelser	73	64	32	45	69
Medicin mod mavesår	59	48	27	35	54
Astma-, allergi- og KOL-medicin	60	49	25	35	52
Medicin mod svage smerter	55	48	26	34	54
Medicin mod lidelser i muskler og led	41	36	21	29	41
Diabetesmedicin	37	30	16	22	32
Medicin mod knogleskørhed	12	13	7	6	13
I alt	174	147	78	105	156

Der er også relativt mange polyfarmacipatienter inden for behandlingen af psykiske lidelser. I Hovedstadsområdet behandles 73.000 polyfarmacipatienter med medicin mod psykiske lidelser. I region Nordjylland drejer det sig om 32.000 polyfarmacipatienter. På

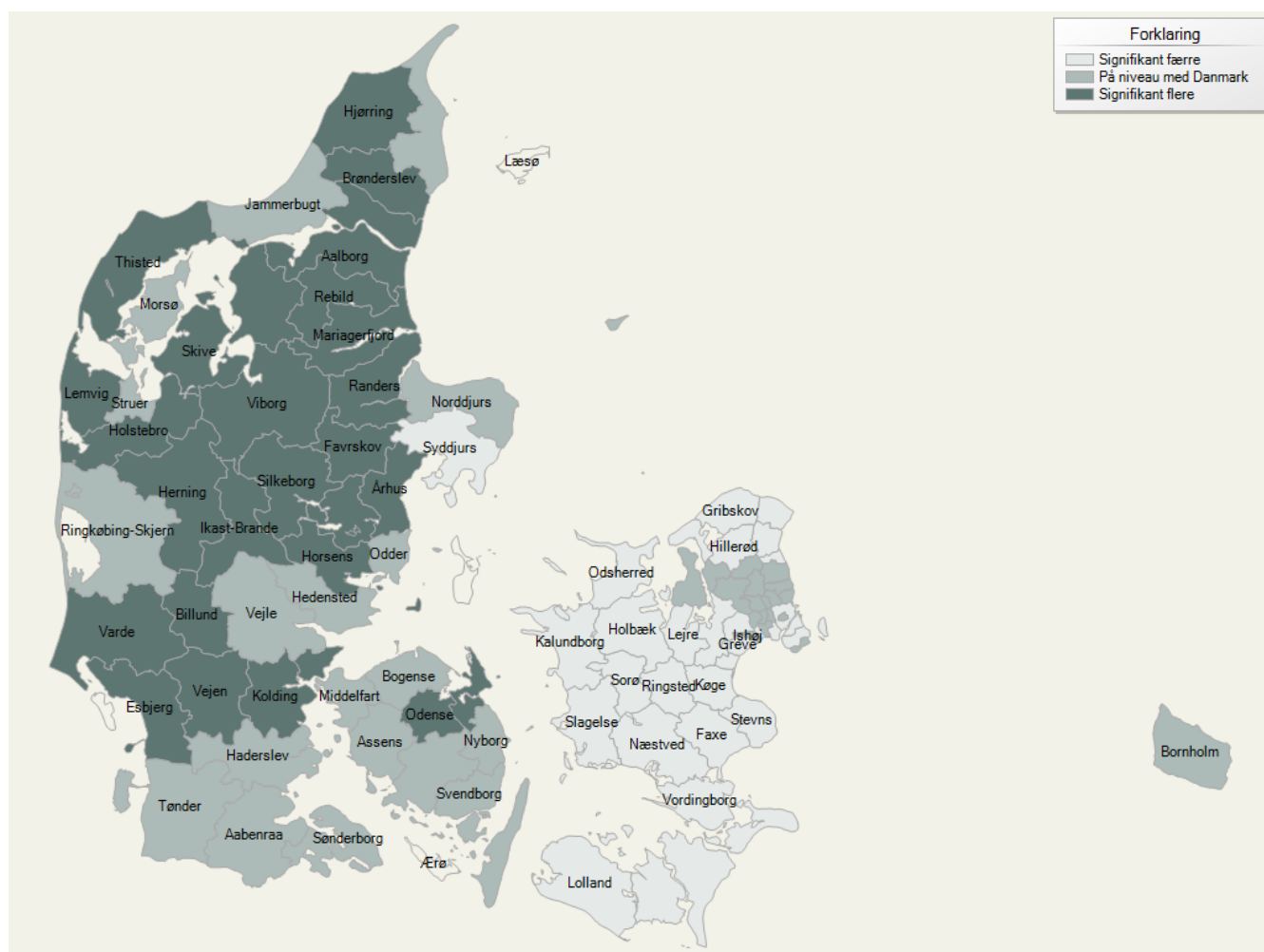
landsplan behandles knap 300.000 polyfarmacipatienter med medicin mod psykiske lidelser.

Samlet set bor langt de fleste polyfarmacipatienter indenfor de største folkesygdomme i region Hovedstaden, dog lige bortset fra polyfarmacipatienter, der tager medicin mod knogleskørhed.

Således tager cirka 12.000 polyfarmacipatienter medicin mod knogleskørhed i region hovedstaden, mens de tilsvarende tal for region Midtjylland og region Syddanmark er omkring 13.000, på trods af at befolkningsgrundlaget er noget mindre.

Tal fra Sundhedsstyrelsen viser også, at der er en overrepræsentation af personer i behandling mod knogleskørhed på 20 procent i Region Midtjylland og omkring 10 procent i både Region Syddanmark og Nordjylland. I Region Sjælland er der en underrepræsentation på over 20 procent sammenlignet med landet som helhed.

Er der signifikant flere eller færre personer i behandling mod knogleskørhed (osteoprose) i din kommune sammenlignet med hele landet?

Kilde: [Statens Serum Institut](https://www.statensseruminstitut.dk/)

Regionalfordeling af polyfarmaceuter indenfor folkesygdomsgrupper, antal per 1000 indbyggere

Antal polyfarmaceuter per 1.000 indbyggere	Hovedstaden	Midtjylland	Nordjylland	Sjælland	Syddanmark
Medicin mod hjerte- og karsygdomme	81	94	112	103	107
Medicin mod psykiske lidelser	43	51	55	54	58
Medicin mod mavesår	35	38	46	43	45
Astma-, allergi- og KOL-medicin	35	39	44	42	43
Medicin mod svage smerter	32	38	44	42	45
Medicin mod lidelser i muskler og led	24	28	36	35	34
Diabetesmedicin	22	24	27	27	27
Medicin mod knogleskørhed	7	11	11	8	11

Polyfarmaci og lægemiddelrelaterede problemer

Hvis der overordnet ses på polyfarmaceuters medicineringsprofiler, er der flere træk, der træder igen, og som har betydning i forhold til effekten af lægemiddelbehandlingerne. Hvis der f.eks. fokuseres på patienternes evne til at få implementeret og efterlevet de behandlinger, som lægen har igangsat, vurderes det, at omkring hver 3. kroniker ikke tager deres medicin som anvist af lægen. Det kan derfor præciseres, at non-compliance er en velkendt adfærd hos polyfarmaceuter.

Non-compliance har ofte alvorlige konsekvenser – både for den enkelte patient og for samfundet i form af øgede sundhedsudgifter. Der er således tale om et stort og dyrt folkesundhedsproblem. Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmeldte i 2004, at *"Omkostningerne ved patienternes manglende compliance er store. Først og fremmest indebærer patienters manglende efterlevelse af lægemiddelordinationer, at behandlingen ikke har den optimale effekt. Herudover indebærer manglende compliance en forøget risiko for lægemiddelrelaterede sygehusindlæggelser, flere lægebesøg og sygefravær"*.

Udover problemer med non-compliance kan der ved anvendelse af flere lægemidler samtidig også være problematikker med en øget forekomst af lægemiddelrelaterede problemer som f.eks. bivirkninger og interaktioner mellem lægemidlerne imellem. Derudover kommer hele prissætningsystemet, substitution og tilskudsregler, der skal tages med i betragtningen, da det stiller store krav til lægemiddelbrugerne med hensyn til implementeringen af den af lægen ordinerede behandling.

Faktaboks: Datagrundlæg

Danmarks Apotekerforening har modtaget data fra en del apotekere, der gør det muligt at optælle hvor mange personer, der i perioden fra den 4. april til den 9 oktober 2012 har fået udleveret lægemidler inden for hver enkelt ATC-gruppe. Det er dermed opgjort, hvor mange forskellige lægemidler den enkelte person har fået udleveret.

Datamaterialet er en stikprøve, der dog er ganske betydelig i forhold til den samlede danske befolkning. I de resultater, der refereres ovenfor, er disse oplysninger opgjort på 5-års intervaller, hvorefter resultaterne er opregnet til landsplan. Ved inddelingen i disse aldersgrupper er anvendt den alder, patienten havde ved indløsning af den første recept i perioden.

Polyfarmaceuter er i denne opgørelse defineret som personer, der i løbet af perioden har fået udleveret lægemidler indenfor mindst 6 forskellige ATC-grupper.